

Zborový list

POPRADESKÝCH EVANJELIKOV

číslo V / 2015

SEPTEMBER - OKTÓBER

DAR, KTORÝ NÁM ZOVŠEDNEL

Dávajte si teda dobrý pozor, ako si počínate; nie ako nemúdri, ale ako múdri. Naplno využívajte čas, lebo dni sú zlé. Preto nebuďte nerozumní, ale pochopte, čo je Pánova vôľa. Ef 5,15-17

Prázdniny skončili a začal sa nový školský rok. Naše deti opäť zasadli do školských lavíc a vysokoškolských posluchární, aby získavali nové poznatky, ktoré ich budú posúvať ďalej vedomostne, spoločensky i duchovne.

Možno sme si zvykli na začiatok nového školského roka ako na samozrejmú, ale samozrejme to nie je. Masívna vlna imigrantov z Afriky a Ázie do Európy, ako jeden z dôvodov odchodu zo svojej krajiny uvádza, že ich deti nemajú možnosť chodiť do školy a bez vzdelania je ich budúcnosť neistá. Vojnové napätia a konflikty, katastrofálna sociálna a politická situácia im nedáva nádej na lepšiu budúcnosť.

Vďaka Bohu, my sme takejto situácie už viac ako päťdesiat rokov ušetrení. Máme všetky predpoklady ku pokojnej práci a naše deti sa môžu nerušene vzdelávať. Aj ako cirkev máme možnosť duchovne rásť a budovať sa bez akýchkoľvek obmedzení. Môžeme sa slobodne stretávať, navštevovať Služby Božie, študovať Písmo sväté, čítať duchovnú literatúru. Nikto nám nekladie žiadne prekážky v slobodnom rozvoji duchovného života. Otázka je však, či si tento dar slobody a pokoja uvedomujeme a či ho využívame na svoj duchovný úžitok.

Dar nového školského roka, dar pokoja a duchovnej slobody, by nás, veriacich ľudí mal viesť k vďačnosti voči Darcovi a k zodpovednému využívaniu času ako Bohom darovanej príležitosti na dobré skutky, ktoré sú ovocím našej živej viery. Nech nás vďačnosť vedie po ceste rozumného využívania času a možností, ktoré máme k dispozícii.

Dr. Libor Bednár, zborový farár

Zuzana Hybenová

5. júl Sviatok Cyrila a Metoda

Piata nedeľa po Svätej Trojici bola veľmi požehnaná. Na službách Božích sme medzi nami privítali skupinu holandských turistov spolu s ich bratom farárom, ktorý prečítal biblický text (Sk 14:1-7) v holandskom jazyku. Po kázni Slova Božieho zaspievali nábožnú pieseň, a tak obohatili program služieb Božích. Potešil nás aj krst Jakuba, nového malého člena zboru, ktorý ho prijal pokojne bez plaču.

Kázeň brata farára Findru, na text Žid 12:1-3, prítomným pripomenula oblak svedkov evanjelia v minulosti i v našej dobe. Patri-li k nim Konštantín a Metod, ktorí nám priniesli písmo a evanjelium v zrozumiteľnej reči a aj napriek nepriaznivej spoločensko-politickej situácii hlásali Božie slovo. Ďalší Boží svedok Jan Hus bol pre Kristovu pravdu ochotný aj zomrieť upálením. V 17. storočí gróf Zinzendorf, napriek možnosti stať sa kancelárom, svoj majetok i čas venoval exulantom, prenasledovaným pre vieru. V Hernhute/Ochranove v Sasku pripravoval a vysielal misionárov do rôznych, často aj nebezpečných krajín sveta. V Hernhute je pôvod hernhutských/ochranovských hesiel – biblických textov na každý deň

roka, ktoré my poznáme z denného čítania *Tesnou bránou*. Do radu Božích verných patrí aj Pavel Uhorskai, smelý vyznávač Ježiša Krista v rokoch totality. Bol pozbavený farárskej služby a uväznený, ale nepodľahol tlaku socialistickej vrchnosti. Neskôr bol zvolený za prvého generálneho biskupa ECAV na Slovensku po nežnej revolúcii. Na záver kázne zaznela otázka: akí sme my? Brat farár zdôraznil slová textu: *...buďme vytrvalí v zápase za Božiu pravdu, ktorý máme pred sebou, neustávajme a neklesajme na mysl!*

9. august Nedeľa pokánia

Host' služieb Božích, profesor Jan Štefan z Prahy, poslúžil kázňou Slova Božieho z L 5:27-32. Text hovorí o povolani colníka Léviho/Matúša Pánom Ježišom a o hostine, na ktorú ho pozval do svojho domu. To sa nepáčilo farizejom a zákonníkom, ale Ježiš im povedal: *Nepotrebujú lekára zdraví, ale chorí. Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnych kajať sa*. K Večeri Pánovej boli pozvaní všetci, ktorí sa chcú pokoriť pred Pánom a kajať sa zo svojich hriechov. Po službách Božích bola prislúžená sviatosť Večere Pánovej všetkým túžiacim a pripraveným prísť k stolu Pánovmu.

16. august 11. nedela po Svätej Trojici

Aj v túto nedeľu si prítomní na službách Božích vypočuli kázeň profesora Jana Štefana z Prahy na text L 5:17-26. Je to príbeh o uzdravení ochrnutého, ktorého pre veľký zástup poslucháčov nemohli vniesť cez dvere, preto ho spolu s nosidlami spustili cez otvor v streche pred Ježiša. Choroba bola v antike považovaná za prejav nemilosti božstva. Chorí boli vylučovaní zo

spoločenstva a z chrámu. Keď Ježiš videl vieru tých čo ho priniesli, povedal: *Človeče, odpúšťajú sa ti hriechy*. Choroba v tomto príbehu charakterizuje hriech a uzdravenie Božiu moc odpúšťať hriechy. Pán Ježiš uzdravil telo aj dušu postihnutého a ten odišiel zdravý. Smrť sa nevyhne nikto z nás, ale vierou získavame život večný, ktorý je víťazstvom nad hriechom a smrťou!

NÁŠ ZBOROVÝ DEŇ

Zuzana Hybenová

V poslednú júnovú sobotu 27. júna sa opäť po roku konal zborový deň s témou o martýroch trpiacich za Božiu pravdu. Začínali sme Božím slovom J 14:5, spevom piesne z ES č. 564 *Kto za pravdu horí* a modlitbou s prosbou o požehnanie celého dňa. Hlavnou prednášateľkou bola sestra Nora Baráthová z Kežmarku, ktorá priblížila staršie i novšie dejiny cirkvi a dejiny evanjelickej cirkvi na Spiši.

Sestra Baráthová uviedla, že prvé miesto v rade umučených za Božiu pravdu patrí Pánovi Ježišovi, ktorý prišiel na svet, pretrpel hroznú smrť na križi pre naše hriechy a vstal z mŕtvych. Neskôr, za cisára Nera v Ríme, veľmi trpeli prví kresťania. Utrpenie kresťanov bolo zaznamenané aj v Ponte, kde ich v zime vyzlečených prinútili stať vonku na

mraze, pričom ich polievali studenou vodou, aby zamrzli. Sluha filozofa Plínia Probus nezniesol pohľad na takéto utrpenie, a tak mladému kresťanovi ponúkol svoje šaty a sám chcel zomrieť namiesto neho, ale verný kresťan to odmietol. História pozná ďalšie prípady utrpenia a smrti pre Božiu pravdu. Pred 600 rokmi upálili Jana Husa, potom, o 100 rokov neskôr, pápež uvalil kliatbu na Martina Luthera. Len Božím riadením a s pomocou priateľov sa zachránil a mohol konať dielo reformácie cirkvi, za čo musíme byť Pánu Bohu vďační.

V druhej časti sme si pozreli dokument o Tatranskom senioráte a jeho kostoloch. Prvý evanjelický cirkevný zbor bol založený v Ľubici. Povolené bolo postaviť len štyri artikulárne kostoly, a to v Levoči, Kežmarku, Toporci a Batizovciach. Dodnes sa zachoval len jeden z nich, kežmar-

ský, ktorý je zapísaný v zozname pamiatok UNESCO. V 19. a 20. storočí pribudli nové i prestavané kostoly. V dokumente sme videli aj spišské opustené a zdevastované kostoly – pohľad na ne je veľmi smutný.

V tretej časti sa prednášateľka venovala šíreniu reformácie na Spiši. Prekvapujúce je, že myšlienky reformácie sa veľmi rýchlo dostali na Spiš (1523). Neskôr však začala krutá protireformácia. Na jej čele stáli cisári, hoci Uhorsko bolo vtedy na 90 % evanjelické. Vypukli povstania, odberanie kostolov, nasledovali súdy farárov a iných cirkevných funkcionárov. Rozsudok bol vzdať sa úradu alebo robiť farára v zahraničí; ak nie, zatvárali ich do žalára a posielali na galeje alebo ich nútili prestúpiť na katolícku vieru.

Pripomenuli sme si tiež, že v tomto roku uplynulo už 485 rokov od vydania Augsburského vierovyzna-

nia, ktoré spísal Filip Melanchton, Lutherov najbližší spolupracovník na diele reformácie cirkvi. Augsburské vyznanie – podľa neho sme evanjelici augsburského vyznania – bolo prečítané na ríšskom sneme v r. 1530, čítal ho saský kancelár a podpísalo sedem kniežat.

Po dopoludňajšej vzdelávacej časti, program zborového dňa pokračoval vo farskej záhrade, kde sme si pochutili na dobrom guláši. Pripravili ho domáce kuchárky a kuchári – nech Pán Boh odplatí ich námahu na prospech všetkých zúčastnených. Deti a mladší účastníci po obede pokračovali v športových aktivitách.

Srdečná vďaka za tento vydarený zborový deň patrí predovšetkým Pánu Bohu, ktorý nás obdaroval aj príjemným počasím, a aj všetkým sestrám a bratom, ktorí pomohli pri jeho príprave. Tešíme sa už teraz na ten budúcoročný!

DIŠTRIKTUÁLNY DEŇ VD ECAV

Zuzana Hybenová

Veľký počet účastníkov z Východného dištriktu ECAV zaplnil 26. júla Športovú halu Koniareň v Ružomberku. Tento deň sa niesol v duchu slov Jánovho evanjelia 17:17-19 s názvom *Posvätení v pravde*. Program v priebehu dňa vynikajúco doplnoval Spojený mužský spevokol Liptovsko-oravského seniorátu.

Prítomných privítali zástupcovia mesta, biskupského úradu VD ECAV, Liptovsko-oravského seniorátu a CZ ECAV Ružomberok, a potom sa začali slávnostné služby Božie. Kázňou na text Jánovho evanjelia poslúžil brat biskup VD ECAV Slavomír Sabol. Na úvod vyjadril ako sa pravda chápala už za čias života Pána Ježiša na zemi. Pokračoval ako chápali pravdu majster Jan Hus, či Dietrich Bonhoeffer, ktorí pre pravdu Božiu boli ochotní trpieť aj

zomrieť. Pravda je Bohom stanovené pravidlo, je to Božia cesta, ktorou treba ísť, hodno pre ňu žiť i zomierať. Pochodeň pravdy nesú tí, ktorí sú poslaní do sveta a vedia sa pre ňu aj obetovať. Končil výzvou, aby sme ako kresťania niesli pochodeň pravdy tomuto svetu.

Potom pokračovali príhovormi hostia dištriktuálneho dňa: biskup ZD ECAV Milan Krivda, zástupca Sliezskej evanjelickej cirkvi farár Tomáš Tyrlík a superintendent ECAV v Českej republike Marián Čop. Tajomník biskupského úradu VD ECAV Pe-

ter Mihoč nakoniec citoval slová Dietricha Bonhoeffera z jeho listu z väzenia a citáty z listov majstra Jana Husa, v ktorých pre veriacich zazneli silné slová povzbudenia niest' Božiu pravdu. Aj on vyzval prítomných, aby sme boli vďační, že sa takto môžeme stretávať a povzbudzovať. Poďakoval za milé prijatie a pohostenie domácemu CZ a obom ružomerským duchovným pastierom, manželom Bázlikovcom, a rovnako aj mestu Ružomberok za bezodplatne poskytnuté priestory pre túto udalosť.

DIVADELNÉ PREDSTAVENIE PEVEC BOŽÍ

Zuzana Hybenová

Vynikajúce divadelné predstavenie v podaní Spišského divadla zo Spišskej Novej Vsi *Pevec Boží*, si mohli odpoľudnia v Ružomberku pozrieť účastníci Dištriktuálneho dňa VD ECAV. Hra z r. 1934, ktorej autor Július Barč-Ivan, evanjelický kňaz a spisovateľ, hovorí o jednej epizóde zo životného príbehu Juraja Tranovského. Tranovský je významná osobnosť nielen evanjelických dejín, ale aj slovenskej kultúry – bol evanjelický kňaz, autor evanjelického spevníka *Cithara sanctorum (Tranoscius)*, ale aj ďalších významných diel dôležitých pre duchovný život evanjelickej cirkvi.

Kňaz Juraj Tranovský bol vystavený ťažkým skúškam ako farár, a to nielen v zápase s politickou mocou nastupujúcich Habsburgovcov (po bit-

ke na Bielej hore v r. 1620, keď nastávalo obdobie začiatku tvrdej rekatalizácie), ale aj vlastných odpadlíkov z evanjelickej cirkvi. Do týchto mocenských zápasov zasiahla morová epidémia, ktorá mala za následok vysoký úbytok obyvateľstva a zasiahla aj rodinu Juraja Tranovského – zomreli mu tri malé deti. Dramatik vykreslil kňaza Juraja Tranovského ako osobnosť veľkej viery a veľkého humanistu. Ilustroval to na vzťahu ku katolíckemu dôstojníkovi, ktorého zachránil pred zavraždením zo strany zbojníka Vanducha. V závere hry potom, keď teror habsburskej moci silnel a dôstojník cisárskej armády bol jeho súčasťou, tento dôstojník umožnil Tranovskému nielen tajný útek z väzenia (kde by ho následne čakala smrť), ale aj útek s manželkou do emigrácie na územie Sliezska.

NAJSTARŠIA ČLENKA NÁŠHO CIRKEVNÉHO ZBORU

Zuzana Hybenová

Pred 101 rokmi 28. augusta 1914 sa narodila sestra Katarína Ondrušová a je tak najstaršia členka nášho cirkevného zboru. Súčasne je aj najstaršia obyvateľka mesta Poprad a štvrtá Popradčanka, ktorá sa dožila viac ako sto rokov. Za takýto vysoký vek patrí veľká vďaka milostivému Pánu Bohu, ale aj nesmierne obetavej starostlivosti jubilantkinej dcéry Lýdie Lučivjanskej.

K nevšednému jubileu prišiel sestre Ondrušovej zablahoželať zborový farár Libor Bednár a za zborovú diakoniu sestry Zuzana Hybenová a Lýdia Copúšová. Jubilantka prijala aj sviatosť Večere Pánovej a v modlitbe, spolu s dcérou, ďakovala Pánu Bohu za všetko, čo v živote prežila a za Jeho lásku, ktorú pociťuje až doposiaľ.

Za všetkých členov cirkevného zboru a zborovú diakoniu želáme sestre Ondrušovej ešte mnoho Božieho požehnania v ďalšom živote.

MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Zuzana Hybenová

Mesiac október má prívlastok mesiac úcty k starším. Dať úctu starším je veľmi pekné predsavzatie, o ktorom hovorí aj Božie slovo v 3M 19:32:

Pred šedinami povstaň, ucti si osobu starca a svojho Boha sa boj, ja som Hospodin. Tento vážny príkaz neplatí len pre jeden mesiac, ale trvalo a najmä pre nás, kresťanov, ktorí berieme vážne to, čo nám hovorí Božie slovo.

V súvislosti s tým mi prichádza na myseľ príbeh, o ktorom hovorí Wilhelm Busch v knihe *Malé príbehy*. Ide o návštevu farára v domove pre nezaopatrených starých ľudí. Jeden z navštívených mu pri opakovaných stretnutiach vyrozprával svoj životný príbeh. Manželka mu už zomrela a dcéra sa vydala. Pri otázke či ho dcéra s rodinou navštevuje, odpovedal že nie, lebo ho nemá rada. Jedného dňa dostal od svojej dcéry nový vlnený kabát. Farár sa starčeka spýtal prečo tvrdí, že ho dcéra nemá rada, keď poslala nový kabát? Odpoveď bola, že sa stará o to čo potrebuje, na to sa nemôže sťažovať, ale... *v tom balíku nebola nijaká láska!* Z toho vidíme, že starí ľudia, aj keď je o nich zvonka postarané, chýba im láska, milé slovo a úprimný záujem o nich.

O tom sa presvedčajú aj naše sestry zo zborovej diakonie, ktoré navštevujú našich cirkevníkov v ich domácnostiach či v sociálnych zariadeniach. Ich návšteva znamená pre navštívených veľa, lebo prichádzajú

s láskou a vypočujú ich keď sa sťažujú čo ich trápi, bolí, čo ich potešilo, alebo čo zažili. Často im vykonávajú aj drobné služby a starkí si to veľmi vážia. Sestry zo zborovej diakonie si zaslúžia veľké poďakovanie za službu a my prosíme, nech Pán Boh žehná sestry aj túto ich službu bližným.

Náš cirkevný zbor vždy v októbri pozýva životných jubilantov aktuálneho roka, ale aj ostatných starších cirkevníkov, k sviatosti Večere Pánovej a oni, ak im to zdravotný stav dovoľuje, radi prichádzajú. V tomto roku sa so staršími sestrami a bratmi chceme stretnúť v nedeľné odpolednie 18. októbra.

Buďme pozornejší k starším – rodičom starým rodičom, bližším i vzdialenejším príbuzným, našim susedom, sestram a bratom. Preukazujme si navzájom lásku, nebuďme ľahostajní voči sebe. Prejavme súcit a spoluúčasť na bolesti a utrpení starších. Veľmi ich to poteší a ich životná múdrosť a skúsenosti zasa poúčia a povzbudia nás.

MODLITBA

Nadežda Gancarczyková

Drahý Pane, ďakujeme Ti za spoločenstvo, ktoré s Tebou máme. Ty si naša cesta a naše svetlo, za ktorým vystierame ruky v časoch našej slabosti. Ty si náš pevný štít, ochrana pred zlým, ktorý sa stále vytrvalo usiluje škodiť nám.

Nič z dobrých vecí nie je samozrejmé, všetko pochádza od Teba. Buď nám všetkým milostivý. Nauč nás, viac ako na seba, myslieť na iných, pomáhať im v nešťastí a modliť sa za nich.

Len u Teba nachádzame pokoj, lebo Ty obnovuješ naše zranené, nešťastné srdcia a odpúšťaš nám hriechy. Prosíme, otváraj naše oči, aby sme hľadali a videli Tvoju cestu pravdy. Amen.

Zuzana Valeková

presbyterka a koordinátorka MoS ECAV Poprad

Matka Tereza povedala o modlitbe toto: *Modlitba sa nedá vysvetliť, treba ju prežiť. Až vtedy ju človek pochopí, až potom nájde pokoj. Lebo pokoj nenájdete tým, že sa sťahujete z miesta na miesto, ani tým, že meníte zamestnanie, alebo že hľadáte nových priateľov. To je iba blúdenie. Aby sme našli pokoj, na to stačí otvoriť si srdce. Iba tí ľudia, čo sa naučili modliť, vedia aký je to dar. Človek, ktorý sa modlí, nie je nikdy opustený!*

Toto sú pravdivé slová, ktoré z osobnej skúsenosti potvrdia všetci, čo prichádzajú na stretnutia našej skupinky Modlitebného spoločenstva (MoS) ECAV. Okrem osob-

ných modlitieb k nášmu Pánovi v tichosti komôrok našich sŕdc, sú veľmi dôležité aj spoločné modlitby Jemu vo viere oddaných duší. A dôležité sú nielen pre Trojjediného Boha, ale aj – a najmä – pre nás (pozri: 5M 33:12; Jer 31:3; Iz 12:2; Iz 26:4; Iz 30:19; Iz 41:10; Iz 59:1; Ž 37:5; Ž 46:2; Ž 50:15; Ž 100:2; Ž 145:18; Mt 7:7; Mt 11:28; L 11:10; J 6:35; J 16:23-24; Sk 10:43; Rim 10:13; Filip 4:19;).

Na rozdiel od niektorých aktivít v cirkevnom zbore, ktoré sa s novým školským rokom opäť rozbiehajú, „stretká“ MoS ECAV plynule pokračujú, lebo v modlitbách neustávame počas celého roka. Ale chceme aj týmto spôsobom pozvať medzi nás ďalších – lebo naše spoločenstvo je otvorené pre všetkých – a potešíme sa novým sestram a bratom, bez rozdielu či sú unavení alebo oddychnutí, smutní či veselí, ... Príďte, vyberte si, ako Mária, to najexkluzívnejšie miesto pri Pánových nohách – môžeme prežiť príjemné chvíle pri speve nábožných piesní, pri Božom slove, o ktorom spoločne rozmýšľame, delíme sa o svedectvá zo života s naším Pánom a v bratsko-sesterskom spoločenstve sa modlíme. Naša skupinka MoS ECAV má stretnutia pravidelne vždy vo štvrtok o 16:30 h v zborovej miestnosti na Ul. 1. mája 1.

Zuzana Hybenová

Vo štvrtok 3. septembra sa po prázdninách začali opäť konať biblické hodiny. Môžeme ich smelo nazvať aj biblické vzdelávanie, ktoré je pre zúčastnených naozaj zaujímavé.

Kvalitný výklad Písma svätého je dopĺňaný mnohými novými faktami aj z historického aspektu, čo pri bežnom čítaní Biblie nepostrehneme a pritom nám to pomôže lepšie pochopiť, prežiť a zapamätať si Božie slovo.

Všetkých aj týmto spôsobom pozývame na biblické vzdelávanie – využite túto príležitosť na lepšie poznanie odkazu, ktorý nám Boh zanechal v Písme svätom. Využime čas najmä my starší dokým ešte môžeme, lebo prídu aj ťažšie dni staroby, keď už nebudeme vladať prísť či chápať. Dobe je učiť sa state Božieho slova, najmä žalmy, naspamäť, aby nás sprevádzali v ťažkých chvíľach.

Rezervujte si čas každý štvrtok o 17:30 h a prídte sa, bratia a sestry, biblicky vzdelávať!

PO STOPÁCH REFORMÁTORA CIRKVI LUTHERA

Soňa Slahová a Zuzana Valeková
účastníčky zájazdu

Blíži sa rok 2017, keď si my evanjelici – ale aj celý kultúrny svet – budeme pripomínať 500. výročie reformácie. A tak aj popradskí evanjelici zatúžili navštíviť miesta, kde žil a pôsobil náš reformátor Dr. Martin Luther (11.11.1483 – 18.02.1546). Nemecko sa veľmi pripravuje na toto výročie a tu sa k protestantom/luteránom hlási 41 % obyvateľov. Vo všetkých mestách, ktoré sme navštívili, blížiac sa výročie oznamujú veľké pútače na budovách, rovnako aj propagačné materiály v kostoloch, múzeách, historických budovách, z ktorých mnohé dostávajú nový slávnostný „šat“.

Z Popradu sme vyrážali v utorok 11. augusta včasráno smerom cez Tat-

ry do Poľska, cez Krakov a Vroclav. Po ceste sme si spievali z pripravených spevníčkov a na gitare a fujarke nám zahral Mirko Riša. Na dlhšiu prestávku sme zaparkovali až v poobedňajších hodinách v centre Drážďan.

Drážďany sú hlavné mesto juhovýchodnej spolkovej krajiny Sasko, asi 40 km od českej hranice. Mestom preteká rieka Labe. Náš cieľ bol návšteva Ženského kostola (Frauenkirche). Tento, pôvodne katolícky, kostol bol zasvätený panne Márii, nuž, tak preto tento názov. Dva dni po kobercovom bombardovaní Drážďan, v ranných hodinách 15.02.1945, sa požiarom narušená kupola zrútila dovnútra kostola. Zrúcaniny kostola zízali ako otvorená rana 45 rokov v srdci Drážďan. Myšlienka rekonštrukcie žila v obyvateľoch už v časoch NDR. V tejto sú-

vislosti si pripomeňme architektonicko-urbanistickú súťaž z r. 1982, ktorej sa ako tím zúčastnili aj traja slovenskí architekti – evanjelici Tibor Gebauer, Juraj Lupták a Ivan Múranica. Ich urbanistická vízia mestskej štvrte v centre s novovystavaním zničeného chrámu bola úspešná (pozri EPST č. 14-15 zo 4.04.2012). Osud kostola je stále čitateľný – tmavé sfarbenie starých kameňov a napojenie nového skalného muriva – pripomína jazvami zhojené rany. Znovuvýstavba kostola bola ukončená 22.06.2004 a na výročie reformácie 30.10.2005 bol radostne posvätený. Stredobodom kostolného oltára je Pán Ježiš na Olivovej hore vo Veľký piatok pri modlitbe v Getsemanskej záhrade.

Z Drážďan sme sa presúvali do dedinky Leinatal, do kláštora mníchov sýrskej ortodoxnej cirkvi, kde sme spali tri noci. Kláštor je v priestoroch bývalého pionierskeho tábora a mnísi nám v cene nocľahu poskytli aj raňajky. V posledné ráno sa s nami rozlúčili modlitbou – zaspievali nám Otčenáš v aramejčine.

Erfurt nás privítal v stredu. Erfurt znamená mesto založené na brode (furt je brod a Er je meno mlynára pri brode). V tomto meste bol augustiánsky kláštor, na bránu ktorého 17. 07.1505 zaklopal 21-ročný Martin Luther a zotrval v ňom šesť rokov. Prešli sme sa po záhrade s Lutherovým menom, v ktorej ako mních trávil veľa času. Nemecká sprievodkyňa nás zaviedla do malej gotickej kapln-

ky, kde mnísi celý čas postojačky vykonávali bohoslužby. Dostali sme podrobný odborný výklad. Prekladom z nemčiny nám dobre a ochotne poslúžili Barborka Nitchová a Anička Gallová (a to aj počas celého nášho pobytu v Nemecku). Asi 100 km severne je mesto Eisleben, ďalšia naša zastávka toho dňa.

Eisleben má 25 tisíc obyvateľov a v tomto meste sa reformátor Martin Luther narodil i zomrel. V oboch týchto domoch sú v súčasnosti múzeá. Blízko Lutherovho rodného domu je kostol Sv. Petra (Petrikirchen), v ktorom bol malý Martin pokrstený, a tu sme na záver prehliadky s oduševnením zaspievali *Hrad prepevný*. Smrť zastihla Luthera, keď prišiel vo februári 1546 z Wittenbergu do Eislebenu, aby zmieril rozhádané kniežatá (patriace do skupiny priaznivcov reformácie), čo sa mu aj podarilo. Bol hosťom v dome richtára/starostu mesta. Večer 17. februára však pocítil bolesť na hrudníku, ktorá sa postupne s prestávkami stupňovala a vtedy sa Luther intenzívne modlil, cítiac svoj koniec. *Smrť sa stala mojim spánkom* spieval Luther a tak sa i stalo – pokojne zaspal na smrť. Jeho smrť nebola spôsobená paralyzujúcou mŕtvicou, ale oslabovaním srdca. Napokon nepomohla ani pomoc dvoch lekárov a nad ráno 18. februára jeho srdce dotĺklo. Luther odišiel pokojne a zmierený s Bohom, ktorému poručil svojho ducha. Tri dni trval pohrebný sprievod, sprevádzajúci

reformátorovo telo do Wittenbergu.

Wittenberg sme navštívili v ďalší deň. Toto mesto sa v r. 1502 stalo univerzitným mestom. O šesť rokov neskôr tam prišiel Martin Luther a 31.10.1517 tu pribil na dvere Zámočného kostola (Schlosskirche, ktorý

je teraz v rekonštrukcii) 95 téz, namierených proti nešvárom vo vtedajšej cirkvi. Pôvodné dvere kostola sa nezachovali. Súčasnú dvere sú bronzové z 19. st., do ktorých vytepali 95 Lutherových téz. V tomto chráme je Luther aj pochovaný.

V kostole Panny Márie (Marienkirche) na wittenberskom námestí sa uskutočnil svadobný obrad Martina Luthera s bývalou mníškou Katharinou von Bora, a tu pokrstili aj ich šesť detí. V tomto kostole reformátor často kázal a je tu zachovaný jedinečný reformačný oltár z roku 1547, s obrazmi maliarov reformácie Lukasa Cranacha staršieho i mladšieho a vzácne náhrobky a epitafy.

Vo Wittenbergu žil a pôsobil aj Philip Schwarzerd, známy ako Phi-

lip Melanchthon, ktorý sa s Lutherom zblížil a stal sa dôverným spolupracovníkom Martina Luthera. V domoch oboch reformátorov sú v súčasnosti múzeá. V Lutherhouse sú vystavené dokumenty súvisiace s Lutherovým prekladom Biblie. Na nádvorí renesančnej radnice stojí Lutherov a Melanchthonov pomník. Na Wittenberskej univerzite pôsobil v 16. st. aj lekár a profesor slovenského pôvodu Ján Jeseňus a slovenskí učitelia Juraj Ambrozi či Ján Bocatius.

Warttburg je mohutný hrad z 11. st. a my sme ho navštívili v posledný deň cesty po Lutherových stopách. Hrad sa vypína 410 m nad juhozápadným okrajom mesta Eisenach. V rokoch 1521 – 1522 sa stal útočiskom Dr. Martina Luthera, ktorý bol v kliatbe vynesenej ríšskym snemom a skrýval sa tam pod menom Junker Georg (rytier Juraj). Práve tu Luther preložil Novú zmluvu do nemčiny a položil tak základ nemeckého spisovného jazyka. V spevackej sále (Sängersaal), ktorá je po celej dĺžke hradu s oknami po oboch stranách, s krásnym kazetovým stropom a výbornou akustikou, sa stále konajú koncerty a súťaže spevákov. V tejto sále plánujú tiež oslavy 500. výročia reformácie. Na hrade je zachovaná skromná Lutherova izbička, v ktorej býval a pracoval; pri stole je podnožka, ktorou je stavec z chrbtice veľryby.

Eisenach je mesto v banskej oblasti, kde Lutherov otec vlastnil bane a chlapec Martin Luther tam chodil do elementárnej školy.

Z tohto mesta sme potom odišli asi 300 km na západ, k našim dlhoročným priateľom do mesta Lohmar. O 17:00 h náš autobus zaparkoval pred tamojším evanjelickým kostolom a mohli sme sa srdečne zvítať s našimi hosťami. Večer sme strávili v ich zborovom centre. Oficiálne nás privítali brat farár Jochen Schulze a dozorca brat Michael Gnieser, a pozvali nás občerstviť sa chutnými jedlami, ktoré pripra-

vili domáce sestry a bratia. Večera i celý večer prebiehali v priateľskej atmosfére a rozhovoroch s využitím i reči tela či iných jazykov (tí z nás, čo neovládame nemčinu).

Naplánoval sa tu aj náš pobyt v Lohmare. Podelili sme sa na dve výletnícke skupiny – alternatívy na sobotu boli: prehliadka mesta Kolín n. Rýnom a Kolínskeho dómu a výlet do mestečka Remagen (k mostným vežiam po zrútenom moste dôležitom pre boje v I. i II. sv. vojne). Alternatívy na nedeľu: výlet do Bonnu a výlet do historického mestečka Siegburg. Po rozdelení do rodín či na miesta nocľahu sme tento prvý večer skončili ďakovnou modlitbou za ochranu po ceste a za milé privítanie, ktoré nám náš Pán pripravil použijúc si na to našich nemeckých bratov a sestry vo viere v Pána Ježiša Krista.

Po absolvovaní sobotňajšieho výletu sme sa večer zasa všetci svorne stretli v lohmarskej letnej reštaurácii, kde sme opäť zažili príjemné spoločenstvo a posilnili sa chutným jedlom od profesionálov.

Na nedeľné predpoludnie sme sa mimoriadne tešili, lebo sme po dlhšom čase opäť mohli sedieť v lavičkách milého lohmarského kostola a obnovovali sa nám krásne spomienky zažité pri predošlých návštevách. Služby Božie boli ozvláštnené tým, že v nemeckom jazyku kázal vedúci nášho zájazdu, brat farár Michal Findra. My Slováci sme mali k dispozícii text kázne v slovenčine.

Po návrate z nedeľného „zdvojeného“ výletu bolo naplánované grilovanie v cirkevnej záhrade, ale pre vytrvalý dážď bola pripravená výborná rautová večera v zborovej miestnosti. Bratia farári – slovenský i nemecký – navzájom ďakovali za krásne chvíle, v modlitbe poďakovali Pánu Bohu za toto naše dlhotrvajúce priateľstvo a od brata farára Findru zaznelo aj pozvanie Lohmarčanov do Popradu. Nechcelo sa nám ani rozísť v tento posledný večer.

Ráno sme však plánovali odísť o siedmej, a tak sa aj stalo. Po naložení batožiny do autobusu nastalo zoraďovanie sa prítomných pred kostolom na záverečné „fotodokumen-

tovanie“ tejto našej návštevy. ... a potom začalo dlhé lúčenie všetkých so všetkými. Bolo nám veľmi dobre, a tak sa to lúčenie neobišlo bez slzičiek dojatia, ktoré sa ešte vystupňovalo, keď zaznelo zvonenie kostolných zvonov.

Cesta domov bola dlhá, ale – pod Božou ochranou pre vodičov i celú posádku autobusu – sme neskoro v noci šťastne prišli do Popradu. Vďaka Bohu i vedeniu cirkevného zboru nielen za krásne zážitky, ale i za možnosť posilniť sa vo viere podľa príkladu Božieho muža, verného svedka Božej pravdy, reformátora cirkvi Martina Luthera.

CENTRUM EVANJELIA PODĽA LUTHERA

Wilhelm Bush

Ale keď Tomu... zaľúbilo sa vyjaviť vo mne svojho Syna. (Gal 1:15-16). Istotne je to najväčší zážitok s ktorým sa môžeme stretnúť, že aj dnes sa živý Boh nad nami zmiluje, vnesie jas do nášho tmavého srdca a zjaví v nás svojho Syna, Pána Ježiša Krista. Skôr ako sa to stane, môžeme celé hodiny hovoriť a diskutovať o „kresťanstve“. Bude to iba tápanie „v hmle so slepeckou palicou“.

Akože je to, keď Boh v nás zjaví svojho Syna? Vtedy poznáme centrum evanjelia a porozumieme, čo potrebujeme pre svoj život a aké je to obdivuhodné. Luther toto centrum evanjelia raz vyjadril niekoľ-

kými vetami: Kristus zostúpil z neba a povedal to najsladšie plné milosrdenstvo, totiž, že Otec nám odpustil naše hriechy. A potom znova vstúpil k Bohu a Bohu o nás zas povedal všetko dobré, totiž: Otče! Už nemajú hriech. Vzal som ho na kríži na seba a z ľudí sňal. – To je centrum evanjelia! Kým Boh v nás ešte nezjavil svojho Syna, nič nechápeme. Sme ako hluchý v chráme, v ktorom nádherne hrá organista. Keď však Boh v nás začne svoje dielo, to akoby sa zrazu hluchému otvorili uši a nadšene vníma nádherné zvuky. Áno, práve tak je to, keď Boh v nás zjaví svojho Syna.

Pane! Otvor naše uši, oči a srdcia, aby sme poznali Tvojho Syna.

Amen.

VEELMI STARÝ?

Z nemčiny preložila Anna Chábová

Jeden kresťan rozprával: „Na brehu rieky som stretol turistov, ktorí tam mali prestávku pri svojom výlete. Využil som príležitosť a dal som sa s nimi do reči. Pri tej debate sme sa rozhovori o Božom Slove a o našom Stvoriteľovi. Svedčil som im o láske Božej v evanjeliu a o Záchrancovi Ježišovi. Všetci pozorne počúvali. Potom sa ozval jeden starší človek: *Vaša viera má v sebe čosi zaujímavé. Už som niekoľkokrát zažil, že vaše učenie premenilo človeka k lepšiemu. Potešil som sa jeho poznámke a spýtal som sa ho: A ako je to s vami?*

Chcete aj vy veriť v Ježiša Krista a získať pokoj u Boha? A chcete sa zachrániť pred posledným súdom? Odpovedal mi: *Ach, ja som na to už starý, mám 75 rokov, v mojom prípade sa už nedá nič robiť s kresťanskou vierou. Ale ja som mal ďalšiu otázku: Nuž, povedzte mi, prosím, ak by ste spadli tu do tejto rieky a niekto by vás chcel vytiahnuť, povedali by ste mu tiež: Ach, nechajte to, už som starý, mám 75 rokov? Tu sa starý pán usmial a povedal: *Máte pravdu, ale...**

Na tom *ale* už ne jeden človek ostal stáť a neuznal Ježiša za svojho Záchrancu a pre svoju ľahostajnosť stratil blaženosť večného života.“

POZÝVAME NA PRAVIDELNÉ STRETNUTIA

konfirmanti – 1. roč. utorok o 15:00 h; 2. roč. utorok o 16:00 h

spevokol – každú stredu o 17:30 h

modlitebné spoločenstvo – každý štvrtok o 16:30 h

biblická hodina – každý štvrtok o 17:30 h

mládež – každý piatok o 17:30 h

deťská besiedka – každú nedeľu počas služieb Božích

Zborový list popradských evanjelikov. Pre vnútornú potrebu Evanjelického augsburského vyznania cirkevného zboru v Poprade, Námestie sv. Egídia 8/17; tel. farský úrad: 789 587 2; e-mail: ecavpp@stonline.sk; www.ecavpp.sk

Zodpovedný redaktor: Dr. Libor Bednár - zborový farár; jazyková úprava: Mgr. Zuzana Váleková, spolupráca: Ing. Zuzana Hybenová, Alena Chlebovcová a Mgr. Ing. Michal Findra, mládežnícky farár. Grafická úprava: Matúš Bednár. Vydávanie zborového listu môžete podporiť milodarom. Ďakujeme.

VŠETKÝM ŽIAKOM A ŠTUDENTOM
BOŽIU OCHRANU A MÚDROŠŤ V NOVOM
ŠKOLSKOM ROKU,
RODIČOM VELA TRPEZLIVOSTI A LÁSKY K
SVOJIM DEŤOM ŽELÁ

REDAKČNÝ KOLEKTÍV
ZBOROVÉHO LISTU
POPRADESKÝCH EVANJELIKOV

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

September

Rusnačková Želmíra	6.9.
Kellová Danka	6.9.
Kacvinská Marcela	7.9.
Endresz Vladimír	10.9.
Nitsch Richard	11.9.
Miháliková Jarmila, Ing.	12.9.
Kubica Juraj, Ing.	17.9.
Gecovičová Mária	19.9.
Michaliček Jaroslav	19.9.
Jakubček Jaroslav	19.9.
Kulčárová Božena	22.9.
Krišková Lýdia, Ing.	26.9.
Dávidíková Božena, Ing.	30.9.

Október

Gáborčíková Viera	2.10.
Žilka Milan, Ing.	5.10.
Pavličková Ingrid	10.10.
Krausová Irena	12.10.
Miháliková Erika, Mgr.	14.10.
Remiáš Miloš	16.10.
Hrehorová Amália	22.10.
Timková Anette, Ing.	27.10.
Miková Zuzana	30.10.
Ferianček Vladimír	31.10.

VYPÍSANÉ Z MATRÍK JÚL – AUGUST 2015

Sviatosť Krstu svätého prijali: Marcus Hudáč, Daniel Tokár, Emma Baranová, Nela Chudíková, Lucas Blaško

Manželstvo uzavreli: Dušan Tomusko a Zuzana Hlinková, Martin Kopko a Lubomíra Danielčáková

Do večnosti v nádeji na vzkriesenie odišli: Iveta Pribiličová (72), Ľubica Leštachová (65), Ján Hudák (75), Anna Tomášková (70), Emília Ďumbalová (94)

SEPTEMBER

- 3. Št. 17:30 Biblická hodina
- 6. Ne. 09:00 Poprad, 14. nedeľa po Svätej Trojici
10:30 Stráže, 14. nedeľa po Svätej Trojici
- 10. Št. 17:30 Biblická hodina
- 13. Ne. 09:00 Poprad, 15. nedeľa po Svätej Trojici, začiatok školského roka
10:00 Sviatosť Večere Pánovej
- 17. Št. 17:30 Biblická hodina
- 20. Ne. 09:00 Poprad, 16. nedeľa po Svätej Trojici
- 24. Št. 15:00 Biblická hodina, ZOS na Komenského ul.
17:30 Biblická hodina
- 27. Ne. 09:00 Poprad, 17. nedeľa po Svätej Trojici
10:30 Spišská Sobota, 17. nedeľa po Svätej Trojici
- 30. St. 15:00 Biblická hodina, DOS Xenón

OKTÓBER

- 4. Ne. 09:00 Poprad, 18. nedeľa po Svätej Trojici
10:30 Stráže, 18. nedeľa po Svätej Trojici
- 8. Št. 17:30 Biblická hodina
- 11. Ne. 09:00 Poprad, 19. nedeľa po Svätej Trojici
10:00 Sviatosť Večere Pánovej
- 15. Št. 17:30 Biblická hodina
- 18. Ne. 09:00 Poprad, 20. nedeľa po Svätej Trojici
- 22. Št. 17:30 Biblická hodina
- 25. Ne. 09:00 Poprad, 21. nedeľa po Svätej Trojici
10:30 Spišská Sobota, Pamiatka posvätenia chrámu (238)
- 28. St. 15:00 Biblická hodina, ZOS Komenského ul.
- 29. Št. 15:00 Biblická hodina, DOS Xenón
17:30 Biblická hodina
- 31. So. 09:00 Poprad, Pamiatka reformácie